

ських установ сформувати до 01.01.2012 р. регулятивний капітал у мінімальному розмірі 120 млн грн [4], що вимагатиме від АМКУ ретельного дослідження наслідків концентрації при наданні дозволу на її проведення); недобросовісної конкуренції. Крім того, Комітетом здійснюється розробка та організація виконання заходів, спрямованих на запобігання порушення конкурентного законодавства, проведення моніторингу, надання роз'яснень та рекомендацій, застосування санкцій при виявленні порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

Таким чином, державне регулювання банківської конкуренції, спрямовується, з одного боку, на формування сприятливих умов для розвитку добросовісної конкуренції між учасниками ринку банківських послуг, а з іншого, — на максимально можливе обмеження проявів недобросовісної конкуренції, антиконкурентних дій, монополізму, які не сприяють ефективній конкуренції на даному ринку. Найбільш оптимальне вирішення даного завдання можливе лише в рамках постійної співпраці антимонопольних органів із профільними регуляторами ринку фінансових послуг та саморегулювних організацій, що представляють інтереси банківських установ.

Список літератури

1. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січня 2001 року № 2210-III.
2. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 7 червня 1996 року № 236/96-ВР.
3. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26 листопада 1993 року № 3659-XII.
4. Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України: Постанова Правління Національного банку України від 9 червня 2010 року № 273 .

УДК 336.71

О. Ю. Козак,

аспірант кафедри інформаційного менеджменту,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

УПРАВЛІННЯ ВЗАЄМОДІЄЮ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ ІЗ ЗОВНІШНІМ СЕРЕДОВИЩЕМ

Як керована система комерційний банк має важливу системну характеристику — упорядкованість або організованість, яка характеризує здатність підтримання своєї структури під дією зов-

нісних та внутрішніх чинників. При зростанні упорядкованості в часі банк є не тільки організованою, а й самоорганізуючою системою. Важливою особливістю такої системи є наявність у ній елементів, що відповідають за взаємодію як всередині системи, так і з оточуючим середовищем.

Навколишнє середовище банківської діяльності не є застиглим аморфним утворенням, а являє собою складну динамічну ієрархічну систему, в якій будь-яка система деякого рівня має підсистеми більш низького рівня і в той же час є підсистемою системи більш високого рівня.

Так, ринковий механізм господарювання як один із елементів зовнішньоекономічної системи чинить вплив не тільки на економічну, а й на фінансову систему, утворюючи фінансові ринки, а також на банківську систему. Отже, можна говорити не тільки про ієрархію структури зовнішнього середовища, а й про його типи, наприклад, такі як адміністративно-командне господарське середовище, середовище вільного підприємництва (конкурентної рівноваги), інституціональне середовище.

Цілком зрозуміло, що сучасне зовнішнє середовище комерційного банку в Україні не можна віднести тільки до одного з цих типів. Воно скоріш за все є змішаним. В умовах перехідної економіки поступово зменшуються наявні поки що особливості адміністративно-командного середовища (чітка підпорядкованість вищим адміністративним структурам, централізоване планування, примусовий перерозподіл ресурсів тощо). В той же час посилюється роль конкуренції, індикативного планування, обміну ресурсами за співвідношенням попиту і пропозиції, самостійності ціноутворення тощо.

Економічна система держави визначає форми і методи діяльності комерційного банку та специфіку його взаємодії з контролюючими органами щодо якості фінансової звітності та фінансової дисципліни на ринку банківських послуг. В фінансовій системі (фінансовому ринку) проявляються інтереси комерційних банків. У цій сфері утворюються фінансові потоки, що спрямовуються і перерозподіляються комерційними банками та контролюються Національним банком України згідно з відповідними нормативними документами. Вплив банківської системи на функціонування комерційного банку проявляється через регулюючу діяльність Національного банку України та фінансово-економічну діяльність інших суб'єктів системи.

Зворотні зв'язки комерційного банку з макросередовищем є занадто слабкими та й ті знаходяться під впливом регулятивних

дій державних органів. Тому взаємовідношення комерційного банку із зовнішнім середовищем можна розглядати як цілеспрямований керуючий вплив на банк (керовану підсистему) з боку держави (керуючої підсистеми) шляхом прийняття обов'язкових для виконання банком законів, інших нормативних документів, правил та економічних нормативів при наявності стохастичних збурень середовища (коливання рівня процентних ставок, інфляції, кризових явищ, непередбачуваних політичних подій тощо).

Отже, у системі «комерційний банк — зовнішнє середовище» банк являє собою об'єкт як цілеспрямованого державного, так і випадкового з боку зовнішнього середовища впливу з деяким ступенем свободи, у межах якої він має можливість самостійного прийняття управлінських рішень щодо досягнення своїх цілей.

В умовах жорсткої конкуренції на фінансовому ринку перевагу буде мати той банк, система управління фінансовою діяльністю якого забезпечує успішне подолання усіх труднощів, що виникають у процесах взаємодії, комунікації та організації управлінської діяльності. Така система управління повинна бути рефлексивною, тобто, слідуючи [1], володіти функціями детального аналізу та ефективного управління інформаційними потоками з метою оцінювання рішень, що приймаються контрагентами, та цілеспрямованого впливу на них. У цій системі до найбільш значущих суб'єктів зовнішнього середовища, з якими взаємодіє комерційний банк у процесі своєї діяльності і стан яких суттєво впливає на рішення, що приймаються його органами управління, відносяться інші банки (партнери і конкуренти) та клієнти (власники коштів і позичальники).

На основі маркетингової інформації про стан зовнішнього середовища, нормативної бази, що регулює діяльність банківської системи, стохастичних збурень, притаманних фінансовому ринку, та поставленої мети банк розробляє систему управлінських рішень (внутрішніх та зовнішніх) щодо впливу на об'єкти управління. Інструментарієм вироблення внутрішніх рішень є модель планування фінансової діяльності банку, а зовнішніх — відповідні моделі [2, 3] прийняття рішень об'єктами управління, що формуються під впливом рефлексивних управлінських рішень, які впливають на стратегію їх поведінки на фінансовому ринку. Отже, метою рефлексивного управління іншими банками та клієнтами є формування іміджу комерційного банку.

Якщо в результаті моніторингу реалізації розроблених управлінських рішень мета не досягнута, здійснюється їх адаптація до поведінки ринку та відповідне коригування. У результаті такого

ітераційного процесу досягається переведення банку із початкового стану у наперед визначений (цільовий) стан.

Список літератури

1. *Авилов А. В.* Рефлексивное управление: методологические основания / Авилов А. В. — М.: Изд-во ГУУ, 2003. — 202 с.
2. *Галицин В. К.* Математичні моделі та інформаційні технології управління рекламною діяльністю / [Галицин В. К., Суслов О. П., Дем'яненко В. В., Потапенко С. Д.]. — Івано — Франківськ: ПВНЗ «Галицька Академія», 2009. — 144 с.
3. *Д'яконова І. І.* Розвиток системи банківського маркетингу за умови реалізації концепції ризик — орієнтованого нагляду / І. І. Д'яконова. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/VUABS/2010_1/28_02_04.pdf

УДК 330.322.3

Ю. І. Козак,

канд. екон. наук, доцент кафедри банківських інвестицій,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ЧИННИКИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РИНКУ ЖИТЛА

Дослідження сукупності чинників, що сприяють активізації інвестиційної діяльності на ринку житла, дозволило систематизувати їх і представити передумови розвитку інвестиційної діяльності посуб'єктно:

- для домогосподарств: роздержавлення житлового фонду, що дозволяє громадянам використовувати доходи від продажу наявного приватизованого житла для оплати житла, що купується; зростання значимості нерухомості, як об'єкта інвестування, важливої передумови стабільності життя і забезпечення майбутніх поколінь; зміна структури попиту населення на житло, обумовлена не тільки вимогами до розміру житлової площі, а й до планування і якості житла, типу та місцезорозташування будівлі, соціального стану сусідів тощо; розвиток іпотечних програм, дозволяють купувати житло за наявності первісної внеску в 30—50 %; удосконалення законодавчого забезпечення прав громадян при житловому інвестуванні, розширення податкових пільг при купівлі-продажу житла та іпотечних операціях;